

Potravináři upozorňují na dovoz pochybných potravin ze zemí mimo EU, nemusí splňovat stejné standardy jako v unijních zemích

18.2.2025 - Marek Zemánek | Potravinářská komora ČR

Potravinářská komora ČR upozorňuje spotřebitele na dovoz potravin pochybné kvality ze zemí mimo EU. Tamní producenti totiž mnohdy nemusí splňovat přísné environmentální a administrativní požadavky a mohou tak svou produkci vyrobit výrazně levněji i za cenu možného ohrožení zdraví evropských spotřebitelů.

Česko dováží stále více potravin z třetích zemí. Z dat Českého statistického úřadu vyplývá, že zatímco v roce 2020 se k nám například z Jižní Ameriky dovezly potraviny (včetně souvisejících služeb a prací) za 2 086 milionů korun, v loňském roce se už dovoz zvýšil na 3 396 milionů korun. Státní zemědělská a potravinářská inspekce přitom v roce 2023 zjistila pochybení u více než 40 % kontrolovaných potravin dovezených ze zemí mimo EU. Podle Potravinářské komory je problém vedle často špatného označování potravin především v tom, že v těchto zemích nemusí producenti dodržovat tak přísná pravidla ohledně používání veterinárních léků, pesticidů a dalších látek. Tamní výrobci se také nepotýkají s nadměrnou unijní byrokracií.

„České potraviny jednoznačně patří mezi nejvíce bezpečné na světě. Někdy jsem velmi překvapená, co všechno čeští inspektoři najdou u těch dovážených. Například u potravin z třetích zemí nacházejí stopy pesticidů, které v Evropě nepoužíváme už řadu let. V zemích mimo Evropu mnohdy také nedodržují welfare standardy, stavby pro zvířata například vůbec nemají potřebnou ventilaci. Často chovatelé v krmných směsích také preventivně využívají zakázaná antibiotika ke snížení úhynů nebo růstové stimulanty, díky nimž tamním chovatelům klesají náklady,“ řekla prezidentka Potravinářské komory Dana Večeřová.

Kuřecí maso z Ukrajiny

Do Česka se také dováží kuřecí maso z Ukrajiny, které nesplňuje stejné standardy jako produkce od chovatelů v EU. Loni se ho k nám dovezlo přes čtyřikrát více než v roce 2017. V minulém roce státní inspektoři opakovaně odhalili ukrajinské prsní řízky kontaminované salmonelou. Kuřecí maso bylo navíc záměrně přebalováno na Slovensku, aby na první pohled vyvolalo dojem „evropského“ původu. V oválu na potravině tak byla uvedena písmena SK, protože slovenský podnik byl posledním článkem, kde došlo ke zpracování suroviny. Na druhou stranu byla na obalu malým písmem uvedena i povinná informace o chovu, v tomto případě na Ukrajině.

Cukr, hovězí a drůbeží maso z Brazílie

Tématem letošního roku na poli mezinárodního obchodu jistě bude nová obchodní dohoda se zeměmi Mercosuru. Dohoda o volném obchodu EU s jihoamerickými státy byla podepsána loni v prosinci, během letošního roku budou muset dohodu ještě stvrdit jednotlivé členské státy EU.

Potravinářská komora má k obchodní dohodě neutrální postoj. Na jedné straně komora podporuje mezinárodní obchod, zároveň ale prosazuje, aby se na dovozové výrobky vztahovaly stejné požadavky jako na unijní produkci, což však dohoda neřeší. V této souvislosti je také nutné zmínit možné negativní dopady dohody na životní prostředí, zejména na riziko odlesňování v Brazílii, což je jednoznačně v rozporu s cíli Evropské unie. Problémem jsou také takzvaná "plovoucí jatka", kdy se

zvířata porážejí na zaoceánských lodích. To je naprosto v rozporu s evropskými představami o životní pohodě zvířat.

V souvislosti s brazilským hovězím masem Komora upozorňuje na audit Evropské komise, který se uskutečnil v loňském roce. Na jeho základě Brazílie musela od poloviny října zastavit vývoz hovězího masa ze samic do EU, protože nebylo možné zaručit, že maso nebylo ošetřeno růstovým hormonem (estradiolem 17β), který je v Unii považován za jednoznačný karcinogen. V Brazílii se ovšem látka používá často, a to k řízení chovných cyklů, zemědělcům pomáhá i při plánování umělých oplodnění. V EU je používání hormonů zakázáno od roku 1981. Brazilské farmy přitom ani nemusí vést záznamy o léčbě a ani se nekontroluje používání veterinárních léčiv.

„Až na skopové a jehněčí maso je Evropská unie soběstačná ve všech komoditách. Dokonce produkuje více potravin, než sami spotřebujeme. Přestože si česká vláda do programového prohlášení dala za cíl bojovat proti dovozům potravin ze třetích zemí, které nesplňují naše přísné standardy, nestalo se v této oblasti vůbec nic. Vypadá to, že papír snese všechno,“ dodala prezidentka Večeřová.

Potravinářská komora zdůrazňuje, že v žádném případě není proti dovozům ze zahraničí. Komora jen poukazuje na nerovné a často ledabylé podmínky, za kterých potraviny byly vyrobeny. Zákazníci by totiž jednoznačně měli vědět, jaké potraviny s původem mimo EU nakupují. Na neférovost trhu ohledně dovozů z třetích zemí si obdobně stěžují i zemědělci a potravináři v dalších evropských zemích.

<https://www.foodnet.cz/cs/aktuality/9039-potravinari-upozornuji-na-dovoz-pochybnych-potravin-ze-ze-mi-mimo-eu-nemusi-splnovat-stejne-standardy-jako-v-unijnich-zemich>